

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 010572 12 U

Dana, 22.10.2013.godine

Okružni sud u Banjaluci, i to sudija Kudrić Snježana, kao sudija pojedinac, uz učešće Vucelja Nade kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana „Borba protiv korupcije Transparency international Bosne i Hercegovine“ sa sjedištem u Banjaluci, Gajeva broj 2, koju zastupa Đikić Emir u svojstvu zakonskog zastupnika (u daljem tekstu: tužitelj) a istog punomoćnik [redacted], advokat iz [redacted], po generalnoj punomoći broj 070 Su 09 002983 reg. kod osnovnog suda u Banjaluci, protiv Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), zbog „čutanja administracije“, dana 22.10.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se uvaža i slijedom toga nalaže se Ministarstvu za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, odluči o žalbi i zahtjevu tužitelja.

Obavezuje se tuženi da nadoknadi troškove tužitelju u iznosu od 750,00 KM u roku od 30 dana od dana donošenja ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Iz navoda tužbe, zaprimljene kod ovog suda dana 12.10.2012. godine, proizilazi da je tužitelj pokrenuo upravni spor protiv tuženog iz razloga što tuženi, u zakonom predviđenom roku, nije odgovorio na njegov zahtjev za pristup informacijama od dana 17.07.2012. godine. U tužbi navodi da se tuženom obratio da mu dostavi izvještaj odnosno kopiju u skladu sa članom 4 i 11 Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/01) svih ugovora o javnoj nabavci radova, roba i usluga, zajedno sa pripadajućim aneksima svih zaključenih ugovora, koje je Ministarstvo zaključilo u vremenu od 01.01.2011. godine do 31.12.2011. godine u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09 i 60/10), pa kako tuženi nije odgovorio na postavljeni zahtjev urgirao je postupanje urgencijom od 07.08.2012. godine, a dana 30.08.2012. godine je podnio žalbu zbog „čutanja administracije“ u smislu člana 231 Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske. Smatra da su ispunjeni uslovi u smislu člana 17 stav 1 i 2 zakona o upravnim sporovima jer se radi o zbog „čutanja administracije“ te predlaže da se tužba uvaži i naloži tuženom da omogući pristupi informacijama i doneće odgovarajuću odluku u skladu s članom 31 stav 4 Zakona o upravnim sporovima Republike Srpske uz naknadu troškova postupka u smislu člana 5 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 63/11) prema priloženom troškovniku odnosno u iznosu od 750,00 KM.

U odgovoru na tužbu tuženi navodi da se po predmetnom zahtjevu nije postupalo, jer smatra da dostava traženi informacija nije obuhvaćena navedenim članovima Zakona o

slobodi pristupa informacijama, a takođe informacija o dodjeli ugovora se objavljaju u „Službenom glasniku BiH“ a dostupne su i na stranici Agencije za javne nabavke, kojoj se elektronski dostavljaju sve informacije o javnim nabavkama.

Obzirom da spis predmeta nije dostavljen ovom суду a kako tuženi navodi da nije ni formiran, суду je preostalo da ovaj upravni spor rješi bez spisa predmeta, a na osnovu člana 24. stav 3. Zakona o upravnim sporovima Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS).

Razmotrivši tužbu, po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05, u daljem tekstu: ZUS) i odgovor tuženog, ovaj суд je odlučio, kao u izreci presude, iz slijedećih razloga:

Iz spisa predmetne upravne stvari proizilazi da je tužilac zahtjevom od 17.07.2012. godine zatražio da mu tuženi u skladu sa članom 4. i 11. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik RS“, broj 21/01) dostavi sve ugovore o javnoj nabavci radova, roba i usluga, zajedno sa pripadajućim aneksima svih zaključenih ugovora koje je tuženi zaključio u vremenu od 01.0.2011. do 31.12.2011. godine us kladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH „Službeni glasnik BiH“ broj 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09 i 60/10) s obzirom da Ministarstvo nije dostavilo odgovor u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva tužitelj je dana 07.08.2012. godine uputio urgenciju istog sadržaja, a kako ni nakon urgiranja nije zaprimio nikakav odgovor od tuženog dana 30.08.2012. godine upućena je žalba zbog „čutanja administracije“ u smislu člana 231. Zakona o opštem upravnom postupku

Prema odredbi člana 7. ZUS-a upravni spor se može voditi samo protiv konačnog upravnog akta. Kao izuzetak od tog principa, članom 8. istog zakona, predviđena je mogućnost pokretanja upravnog spora i kada nadležni organ o zahtjevu, odnosno o žalbi stranke nije donio odluku, tzv. „čutanje administracije“. Pošto se nesporno radi o „čutanju administracije“ povodom podnesenog zahtjeva i žalbe tužioca to je neosnovan navod tuženog da sud nije nadležan da odlučuje u ovoj pravnoj stvari.

Sud podsjeća da je odredbom člana 17. stav 1. ZUS-a propisano da ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana, ili u posebnom propisu određenom kraćem roku, donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne doneše ga ni u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena, a stavom 2. istog člana propisano je da na način regulisan u stavu 1. tog člana može postupiti stranka i kada po njenom zahtjevu nije donio rješenje prvostepeni organ u roku utvrđenom zakonom, protiv čijeg akta nema mesta žalbi.

Prema odredbi člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama svako fizičko i pravno lice ima pravo na pristup informacijama, koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima obavezu da objavi takve informacije. To pravo podliježe samo formalnim ograničenjima kako je to utvrđeno ovim zakonom. Zahtjev za pristup informacijama u smislu člana 11. stav 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama podnosi se onom javnom organu za kojeg podnositelj zahtjeva smatra da je nadležan, odnosno da posjeduje traženu informaciju. Ako javni organ, koji primi zahtjev, nije nadležan, on će u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, shodno članu 12. stav 1. ovog zakona, proslijediti zahtjev nadležnom organu i dopisom o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom periodu utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog organa, koji je primio zahtjev, a nadležni javni organ, nakon što je obaviješten o pojedinostima ovog zahtjeva, nema prigovora da javni organ, koji je primio zahtjev, obradi takav zahtjev. Javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i obrađuje zahtjev u smislu člana 14. ovog zakona. Na osnovu člana 14. citiranog zakona nadležni javni organ po prijemu zahtjeva preduzima sve redovne mјere da prikupi zahtijevane informacije i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva. Dakle,

tuženi organ je bio obavezan da tužiocu dostavi tražene informacije ukoliko je u posjedu takvih informacija i ako se ne radi o izuzecima iz člana 5.-8. pomenutog zakona, ili u slučaju nenađežnosti da zahtjev uputi nadležnom organu i o tome obavijesti podnosioca zahtjeva. Ako tuženi organ u postupku pokrenutom po zahtjevu podnosioca za dostavljanje traženih informacija, zaključi da može djelimično udovoljiti zahtjevu, ili ako odbije zahtjev dužan je donijeti rješenje (u zakonu pogrešno navedeno dopis), jer se u skladu sa članom 190. i 208. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02 i 87/07, bez kasnijih izmjena i dopuna objavljenih u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 50/10 – u daljem tekstu: ZOUP-u) o zahtjevu stranke odlučuje rješenjem, odnosno zaključkom, koje treba da sadrži sve one elemente koji su navedeni u članu 14. stav 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Pošto tužilac nakon podnošenja zahtjeva za pristup informacijama nije dobio odgovor na postavljeni zahtjev, dana 07.08.2012. godine podnio je urgenciju tuženom te žalbu 30.08.2012. godine zatražio odlučivanje po žalbi i zahtjevu, to je tužilac iscrpio uslove propisane članom 17. ZUS-a za podnošenje tužbe zbog „čutanja administracije“. Stoga nisu osnovani prijedlozi tuženog da sud tužbu odbaci, kao nedopuštenu.

Sud ukazuje da je svrha i cilj donošenja Zakona o slobodi pristupa informacijama upravo ta da javnost ima kontrolu nad izvršavanjem javne vlasti od strane javnih organa s obzirom da informacije u smislu člana 1. ovog zakona, a kojima raspolažu javni organi imaju karakter javnog dobra. Postoji opravdani interes da građani dobiju na uvid informacije kojima raspolaže javni organ, jer javni interes može nadjačati razloge za neobjavljivanje traženih informacija. Princip maksimalnog objelodanjivanja informacija predstavlja jedan od fundamentalnih principa svakog demokratskog društva. Ovim će se smanjiti podnošenje pojedinačnih zahtjeva. Organi vlasti moraju preuzeti određene korake u smislu širenja ključnih informacija u javnosti. U Preporuci Rec (2002) Komiteta ministara SE, koju je prihvatile i Bosna i Hercegovina, zemlje članice su prihvatile obavezu da garantuju svakom licu na svojoj teritoriji da može ostvariti pristup dokumentima koji se nalaze u posjedu javnih organa vlasti. Ovo pravo pristupa informacijama može se ograničiti samo ako se radi o: a) nacionalnoj bezbjednosti, odbrani i međunarodnim odnosima, b) javnoj bezbjednosti, prevenciji, istraživanju i procesuiranju kriminalnih aktivnosti, c) privatnosti, d) komercijalnom i drugom ekonomskom interesu bilo javnom, bilo privatnom, e) jednakosti strana u sudskom postupku, f) zaštiti prirode, g) inspekciji, kontroli i superviziji javnih organa vlasti, h) ekonomskoj, monetarnoj i kursnoj politici i i) povjerljivosti odluka unutar ili između javnih organa vlasti u vezi internih priprema vlasti o određenoj stvari pod uslovom da je to ograničenje jasno precizirano zakonom, da je neophodno u jednom demokratskom društvu i da je proporcionalno cilju. Međutim, pristup informacijama, iako postoje gore navedena ograničenja, neće biti uskraćen ako je javni interes da se objelodane te informacije veći od štete koja bi nastupila otkrivanjem informacija.

Postupajući po zahtjevu podnosioca, organ će u pravilu obezbijediti informaciju podnosiocu zahtjeva u obliku i na način u kojem je ona zahtijevana. Ako postoji zabrane za pristup dijelu dokumenta, onda će organ dozvoliti djelimičan pristup dokumentu. U obrazloženju rješenja će se naznačiti zbog čega je pristup kompletном dokumentu, odnosno pojedinim njegovim dijelovima odbijen. Podnositelj zahtjeva ima pravo podnošenja žalbe protiv takve odluke. U pouci se mora jasno naznačiti kome se podnosi žalba i u kom roku. Ako nadležni javni organ ne odgovori na zahtjev podnosioca za pristup informacijama u zakonskom roku, podnositelj ima pravo podnošenja žalbe nadležnom organu (u pravilu je to funkcioner javnog organa) zbog „čutanja organa“ u skladu sa relevantnim odredbama ZOUP-u, koje odredbe se supsidijarno primjenjuju na ona pitanja koja nisu Zakonom o slobodi pristupa informacijama uređena ili su parcijalno uređena. Zakon o slobodi pristupa informacijama nije odredio rok u kojem organ treba odlučiti po žalbi, ali sud smatra, s

obzirom da citirana Preporuka predviđa hitno postupanje, da taj rok ne bi trebao biti duži od 15 dana.

S obzirom na navedeno, sud nalazi da je tužba „zbog čutanja administracije“ opravdana pa je odlučeno kao u izreci presude na osnovu ovlašćenja iz člana 31. stav 4. ZUS-a.

Odluku o troškovima sud temelji na odredbi člana 5 i 6 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS) a prema blagovremeno opredijeljenom troškovniku punomoćnika tužitelja, pa se dosuđuju osnovani i nužni troškovi koji su saglasni Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05), a koje čine troškovi sastava tužbe sa paušalom od 25% i koji su nastali vođenjem ovog upravnog spora.

Zapisničar
Vucelja Nada

Sudija
Kudrić Snježana

Сагласност са извештаја
са извештаја о уплати
средстављена